

CRISTÒFOL D'ICART DE QUERALT I EL SEU PAPER DURANT LA REVOLUCIÓ DE 1640

Manel Güell

Incardinat en la dinàmica historiogràfica que vam encetar amb personatges com Magí Ninot o Fabrici Pons de Castellví⁽¹⁾, mostrem aquí el cas d'un altre filipista local, corresponent, almenys pels dominis que ensenyoria, a les comarques del Gaià.

CRISTÒFOL D'ICART I FAMÍLIA

Esquemes i semblances genealògiques de la família Icart, han estat publicades, les últimes dècades, per Armand de Fluvià, Josefina Cubells o Josep Bargalló⁽²⁾; però tenim raons per esperar encara l'arribada d'un estudi més minuciós i complet sobre aquesta baronia⁽³⁾.

Cristòfol d'Icart de Queralt era el fill segon de Joan d'Icart Carcasona i de Cecília de Queralt d'Icart. La seva família ensenyoria la baronia de Torredembarra des que l'última dècada del s. XIV, l'adquirí Pere d'Icart, primer baró intítulat. Després de vuit successors, la baronia va recaure en Francesc

1. Güell Junkert, Manel. "Un [membre de la família] Ninot a la cort del rei Felip". *Recull*, Associació Cultural Baixa Segarra, Santa Coloma de Queralt, 6 [1999] 83-90; Güell, Manel. "Fabrici Pons de Castellví a la guerra dels Segadors. Notes, apunts i esmenes". *Treballs Canongins*, 1999, 29-44.

2. *Els Castells Catalans*. IV. Barcelona: Rafael Dalmau, 1973; Cubells i Llorens, Josepa. "Concòrdies entre els senyors i el municipi de Torredembarra els anys 1524 i 1626". *Estudis Altafullencs*, 4 (1980) 41-59, p. 42-43; Bargalló Valls, Josep. "Els senyors de Torredembarra". *Recull de Treballs*, Centre d'Estudis Sinibald de Mas, Torredembarra, 2 (1984) 5-11, p. 7-9 i 11.

3. Que fa falta. Dels Icart i, en concret, de Cristòfol d'Icart, no hi ha cap entrada ni a la *GEC* (*Gran Enciclopèdia Catalana*. XV vols. Barcelona: Fundació Gran Enciclopèdia Catalana, 1970-1980), ni a l'*Espasa* (*Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo Americana*. Espasa Editores, XXVI vols., 1925), ni al l'*Albertí* (Albertí, ed. *Diccionari Biogràfic*. IV vols. Barcelona: Albertí Editor, 1963). Aquesta ocasió és tan oportuna com qualsevol altra per fer una crida reclamant el consens dels investigadors locals de cara a un projecte tan oblidat com necessari per a la nostra historiografia: un Diccionari Biogràfic d'àmbit tarragoní, que cobreixi l'escandalosa llacuna que actualment hi ha en el tema.

d'Icart de Queralt, que morí sense descendència deixant hereu (per testament del 8 de gener de 1603) el seu germà petit, Cristòfol.

El nostre personatge era, a part de baró de Torredembarra i Vespella, senyor de Gallifa, La Bleda i la Gornal, el Molí de la Riera de Gaià, Cubelles i el Mas de Clarà; hi hem d'afegir, encara, la baronia de Castellet en enllaçar-se matrimonialment amb Dionisa d'Aguilar (amb capítols signats el 8 de maig de 1616). Era, a més, cavaller dels hàbits de Sant Joan i d'Alcàntara⁽⁴⁾, i si no va heretar el càrrec de Batlle General de Catalunya, va ser per la curta edat que tenia quan morí el seu progenitor⁽⁵⁾.

Malgrat aquesta rècula de virtuts nobiliàries, les de caire personal sembla que més aviat brillaven per la seva absència. Els seus coetanis ens n'han deixat un retrat gens afalagador, puig que el consideraven "*mal pagador, mal educat, afeccionat a la beguda, presumit en excés, estúpid, mal amant, i amb males entranyes...*"⁽⁶⁾. Alguna cosa d'això hi devia haver, si tenim en compte que a pesar de la seva elevada posició nobiliar, no va desenvolupar cap alt càrrec, com hauria estat habitual, en aquella època, en personatges de la seva categoria.

UNA CARRERA POLÍTICA DE DESPROPÒSITS

Dues vegades baró, possessor de múltiples senyories (que li rendaven més de 3.000 escuts⁽⁷⁾), cavaller de dues Ordes Militars, i, sobretot, cosí del Lloctinent del virrei duc de Cardona –i després virrei–, Dalmau de Queralt Codina; res no li va servir per ocupar un càrrec dins de l'administració reial. Potser era inhàbil, o el seu cosí Queralt no se'n va voler refiar mai.

A això hi degué contribuir el mal paper fet davant la petició d'ajut que li adreçà la Corona el 1636. Havent-se declarat guerra oberta contra França, i migrada la Monarquia de recursos, Felip IV va enviar a Catalunya un visitador, el regent Maties de Baietolà Cabanillas, amb instruccions d'aconseguir informació dels recursos locals catalans, pactar donatius amb les universitats, imposar-los directrius per llevar soldats, gestionar remissions de criminals per acréixer les lleves, etc⁽⁸⁾. Una altra de les seves missions era la d'aconseguir la

4. Les senyories de Cubelles i de Castellet revertiren als Icart per enllaços matrimonials. La de Cubelles l'aportà, la primera meitat del s. XVI, Isabel d'Agustí, muller de Cristòfol d'Icart de Vilaregut; la segona, Dionisa d'Aguilar, muller del nostre personatge. J. Cubells. "Concòrdies...", p. 44; J. Bargalló. "Els senyors...", p. 8; *Els Castells Catalans...*, p. 123-124. La senyoria del Mas de Clarà l'adquirí Melcior d'Icart, i la seva successió consta en un interessant expedient servat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà [=AHA], *Arxiu Foixà*, capsa 3, núm. 22. Assistí a la Cort de 1626. Vegeu, Bru de Sala, Lluís; Fluvà, Armand de. *Nobiliari del Reial Cos de la Noblesa de Catalunya*. Barcelona: RCNC, 1998, p. 109.

5. Així ho al·legava en un memorial elevat al rei el 1641. Arxiu de la Corona d'Aragó [=ACA], *Consell d'Aragó*, llig. 289.

6. El mateix Rector de Valfogona li va dedicar uns versos satírics. Bargalló Valls, Josep. "Les virtuts d'un senyor feudal". *La Sínia*, Torredembarra, 5 (juliol 1994) 12.

7. ACA, *Consell d'Aragó*, llig. 289.

8. Ens hi vam estendre a Güell, Manel. *La mobilització militar de Catalunya durant la dècada dels trenta del s. XVII*. Tarragona, 2000, tesina de llicenciatura inèdita.

màxima col·laboració dels barons feudals més influents del Principat. Els barons que podien aixecar més soldats “*q[ue] puedan tener más mano en acaudillar gente...*”, que era el que interessava a Madrid, eren, sens dubte, els *senyors bandolers*⁽⁹⁾. A aquest efecte envià 19 cartes exhortant a l'honor i demanant homes, per terres de l'àmbit tarragoní, entre les quals una a Cristòfol d'Icart, amb resultat més aviat decebedor, “*Y si bien los que he allado han respondido bien, de los otros no tengo respuesta...*”⁽¹⁰⁾. No ens consta que Icart aportés un sol home als exèrcits de Felip IV; altrament, ho hauria fet constar en un memorial que adreçà al rei més endavant.

El que sí que sabem que va fer, per bé que obligat com a feudatari i sota una pressió ineqüívoca, va ser acudir a integrar-se a la companyia de cavallers, en la campanya per a la recuperació de la fortalesa de Salses, entre agost i setembre de 1639 i fins al gener de 1640⁽¹¹⁾. Aquestes dues companyies de feudataris (una de cavallers i una altra de substituïts) formaven la guàrdia de corps del virrei al camp de Salses.

ICART ENMIG DELS FETS REVOLUCIONARIS

Potser llavors Icart gaudí de la prerrogativa de romandre més aprop que ningú del seu cosí i formar part del seu sèquit més immediat. Era amb ell, precisament mesos més tard, el juny de 1640, quan la situació política del país estava a un pas de rebentar. La contínua pressió que l'administració Olivares exercia sobre el Principat per tal de drenar recursos econòmics i humans per a les seves interminables guerres arreu d'Europa, havia dut els catalans a un descontentament generalitzat. Això es va convertir en frustració el 1637 i el 1639 amb les campanyes militars de Leucata i de Salses. Després d'aquesta darrera, els soldats de l'exèrcit reial van allotjar-se en territori català i, cometeren mil i un crims i vexacions. La pagesia catalana, ja no podrà aguantar més la situació i s'aplegà en escamots i petits exèrcits que atacaren als terços castellans a Amer, Sant Celoni i

9. De fet, en la carta d'on extreiem tota aquesta informació (Matias de Baietolà *al* rei, Barcelona-Madrid, 9-02-1636, ACA, *Consell d'Aragó*, llig. 235) es pot llegir clarament que les intencions del poder central es referien als “*Cavalleros del Campo de Tarragona*” i “*sus fadrines*”. No hi són tots els feudals, sinó una dotzena, entre els quals hi reconeixem alguns bandolers declarats: Antoni d'Armengol, baró de Rocafort, Josep de Margarit, senyor de Vallespinosa, Ramon de Guimerà, senyor de Ciutadilla, etc., a més de grans barons que ens estranyaria molt que no s'haguessin embolicat en bregues bandoleres: Francisco Virgili, senyor de Corbins, els abats de Poblet i de Santes Creus, els germans Francesc i Felip de Sorribes, Josep de Çacosta, etc.

10. L'èxit d'aquest tipus de convocatòria a base d'enviar cartilles als senyors bandolers, va ser escàs. De les terres de ponent no va contestar ningú, i de les de Girona, el mateix duc de Cardona va escriure a Baietolà lamentant “*el poco fruto q[ue] en semejantes ocacione[s] se sacaba, y q[ue] no sentia q[ue] buviese en tierras de Gerona a quien darles*”. Això no deixa de tenir la seva lògica si pensem que foren aquests barons principalment els que van comandar les tropes catalanes a la subsegüent guerra dels Segadors, els Armengol, Margarit, Guimerà, Sorribes i Çacosta. Florensa i Soler, Núria; Güell, Manel. ‘Pro Deo, Pro Regi, et Pro Patria’. *La revolució i la campanya militar de Catalunya de 1640 a les terres de Tarragona*. 2000 (treball en preparació).

11. Archives departementales des Pyrénées Orientales [=ADPO], 1B, reg. 390, núm. 19.

Breda; per la seva banda, aquests, saquejaren i cremaren: Santa Coloma de Farners, Riudarenes, Palafrugell, Blanes i Montiró⁽¹²⁾.

Amb els ànims exaltats, entraren centenars de segadors a la capital catalana, i els aldarulls no van tardar a aparèixer en un primer avalot el 22 de maig. Amb tot, va ser el del 7 de juny, el tristament conegut "Corpus de Sang", el que li va costar la vida al virrei comte de Santa Coloma. En aquell context trobem Cristòfol d'Icart, aconsellant el seu cosí de no fugir de Barcelona, ja que si ho feia, la ciutat quedava perduda en mans dels revolucionaris⁽¹³⁾. Dalmau de Queralt no va seguir el seu consell, i la monarquia hispànica va perdre el control de la ciutat i així mateix, un dels virreis més abnegats de l'imperi.

Testimoni d'excepció dels fets que esdevenien a la revolucionària Barcelona, Cristòfol d'Icart va acabar veient-s'hi involucrat, contra la seva voluntat. En aquest punt s'ha de situar l'episodi del jurament, a la Junta General dels Braços, d'acatament i obediència a totes les resolucions que prenguéssin. Juraren tots els estaments, eclesiàstic inclòs, i també els cavallers i nobles, però quan tocava el torn a Icart, aquest i un amic, Bernat Terré, deixaren la sala on se celebraven els juraments i baixaren al pati dels tarongers, amb excusa de discutir un negoci privat. Recelosos els diputats per la tardança d'Icart i Terré, els van fer cridar, però només Terré acudí a jurar. Inquieta la sala per l'absència del noble torrenc, el seu amic Terré no va poder evitar sentir com s'escalfaven els ànims i es parlava d'agafar Icart quan aparegués per allí i desfenestrar-lo.

"Las personas dels brassos se commovian contra del dit don Christòfol, y sentintse de que no fos entrat y tornat, com havia fet don Bernat, deyan paraules demonstrativas de son sentiment, lo qual quiçà se'ls devia aumentar per apareixerlos que affectadament y de industria no-y tornava, y arribà a tant lo estranyar y rebre mal la dita actió de don Christòfol que entre ellas se deya que donava ocasió per a que, arribat allí, lo llansassen del balcó, que està en la dita pessa, al carrer."⁽¹⁴⁾.

Terré, bon amic com era, sortí a buscar-lo, i havent-lo trobat a la plaça de Sant Jaume el va convèncer perquè tornés a la sala on hi havia la Junta de Braços. Un cop allí, se l'intimà a jurar i ell s'hi negà al·legant la incompatibilitat que suposava haver jurat com a cavaller de l'hàbit d'Alcántara. Els diputats li explicaren que aquell jurament no en contradeia cap altre fet al rei, i que àdhuc els

12. Vegeu, Rovira i Virgili, Antoni. *Història de Catalunya*. VIII. Bilbao: Gran Enciclopedia Vasca, 1979, p. 508-510, o Florensa i Soler, Núria. *El Consell de Cent. Barcelona a la Guerra dels Segadors*. Barcelona: l'autora, 1996, p. 465 i ss.; *El Corpus de Sang. Història i llegenda. A 250 anys de la Revolució dels Segadors*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1990 (cronologia dels fets).

13. Elliot, J.H. *La revolució catalana. 1598-1640*. Barcelona: Vicens-Vives / Crítica, 1989 (1966), p. 427; Català i Roca, Pere. *El virrei Comte de Santa Coloma*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajunana, 1988, p. 351.

14. Rubí, Basili de (ed.). *Les Corts Generals de Pau Claris. Dietari o procés de corts de la Junta General de Braços del 10 de setembre de 1640 a mitjan març de 1641*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajunana, 1976, p. 162-164.

eclesiàstics havien jurat, malgrat haver promès obediència als seus respectius prelats (tots filipistes). Finalment, Cristòfol d'Icart acabà amb aquella comèdia i jurà, tal com volia la Junta de Braços.

PERSECUCIÓ, RUÏNA I EXILI

Això no significava, ni de bon tros, que Cristòfol d'Icart fos un revolucionari, ben al contrari. Els Icart, batlles generals de Catalunya de feia moltes generacions, “*su padre, agüelo, bizagüelo y quarto agüelo, cien años continuos...*”, i barons feudals com eren, sense haver rebut cap mal de la Monarquia⁽¹⁵⁾, no podien sinó estar de la banda d'aquesta i ser uns filipistes fins a la medul·la. Abans d'acabar aquell any, Cristòfol d'Icart ja es trobava a la Cort de Madrid, refugiat com tants d'altres del seu gènere i condició⁽¹⁶⁾.

Un cop allí, va fer com tots, presentà un memorial amb els mèrits dels seus serveis al rei i demanar-ne una compensació. En el dit memorial confessava que els francesos li havien:

“destruido y acavado dos lugares que tenía junto a Tarragona llamados, el uno la Torredembarra y el otro Vespella, que le rentaban cada uno mil y quinientos escudos en plata, en los quales por ser suyos han hecho mayores estragos que en otros, y que en las perturbaciones de aquel reyno fue perseguido mucho por los principales, de suerte que para salvar su vida para emplearla en el real servicio de V. Magd. se hubo de retirar...”⁽¹⁷⁾.

Acabava demanant l'ardiaconat del Llobregat, vacant per la promoció de l'anterior posseïdor Ramon de Magarola⁽¹⁸⁾, per al seu fill Joan d'Icart d'Aguilar.

15. Diem això, perquè altres nobles feudals sí que van prendre partit contra el monarca hispànic, com Ramon de Guimerà, baró de Ciutadilla, Francesc de Gilabert, Joan de Tamarit, senyor de Rodonyà, Bernat de Boixadors, comte de Savallà, etc. En més d'un cas, aquests nobles contraris a la Corona havien estat perseguits i repressaliats per qüestions de bandolerisme, feia molt poques dècades. El posicionament de la noblesa catalana durant la revolució i subsegüent guerra dels Segadors, l'hem tractada en un apartat del llibre: N. Florensa; M. Güell. 'Pro Deo, Pro Rege, et Pro Patria'...

16. Apareix en la relació d'exiliats de J. Vidal. Vidal Pla, Jordi. *Guerra dels Segadors i crisi social*. Barcelona. Edicions 62, 1984, núm. 179 de l'apèndix 1. Aquesta font el situa a la Cort castellana des de 1641, com a primera data documental, però nosaltres la podem resituar una mica gràcies al Memorial que va elevar al rei (ACA, Consell d'Aragó, llig. 289), i que porta data de 29 de desembre de 1640. També apareix en la llista d'exiliats de Miravall, Vicent de. *Tortosa. Ciudad fidelíssima y exemplar*. Ed. Facsimil de la de 1894. Tortosa: Centre de Lectura de les Terres de l'Ebre, 1996, p. 91.

17. ACA, Consell d'Aragó, llig. 289.

18. Parent dels Magarola juristes, Ramon de Magarola era doctor en drets i ardiaca de l'església de Barcelona. Havia estat vicari general del seu oncle el bisbe d'Elna, i ardiaca del Llobregat des de 1638, ocupant finalment la mestrescolia de Lleida malgrat d'haver estat recomanat pel virrei Cardona per cobrir el bisbat vigatà. ACA, Consell d'Aragó, llig. 387, 389 i 396.

COL-LABORACIÓ ACTIVA AMB LA CAUSA FILIPISTA

Icart encetava una nova etapa de la seva vida, en la qual el veiem del tot compromès amb la causa filipista. Pels volts d'octubre de 1641, Olivares obligava una vintena dels exiliats més influents a redactar un informe sobre la manera de reduir i pacificar Catalunya, segons el parer de cada un⁽¹⁹⁾. Cristòfol d'Icart no solament fou un dels que van col·laborar-hi redactant el seu informe⁽²⁰⁾, sinó que, a més, va ser agregat a la *Junta de Inteligencias de Cataluña*, organisme des del qual va participar en la selecció dels informes més interessants. Els nobles feudals dins d'aquesta vintena de personatges, eren nou, i llevat d'un parell de casos de qui no en coneixem res, la resta tenia els seus motius per afilerar-se d'una manera destacada a favor de la causa hispànica⁽²¹⁾. No en trobem cap en el cas del nostre Icart, si no era el fet d'haver sofert persecució i ser parent dels Queralt.

En el seu informe, Cristòfol d'Icart era del parer de prosseguir la lluita armada, donant per inútils qualsevol negociacions que no s'haguessin intentat ja. Aconsellava entrar l'exèrcit que s'anava formant a la ratlla d'Aragó, pels fronts de Tarragona o de Balaguer, per tal d'ajuntar-lo amb la part que quedava del de Tarragona. Icart donava importància a una escomesa per mar, colpejant poblacions claus del litoral com Badalona o Mataró, cosa que obligaria a tenir tropes de cavalleria allotjades prop de la costa, "*donde tienen sus haciendas // los ciudadanos y que gobiernan aquello y sentirán más este castigo que toda la guerra, y estos alojamientos a las puertas de Barcelona es cierto causaran disgusto y desórdenes por ser gente inquieta y mal sufrida...*". Hi afegia igualment una interessant iniciativa, un cop d'efecte a les mateixes drassanes barcelonines "*que no le tengo por difícil...*"⁽²²⁾, que tindria com a objectiu l'alliberament dels presos castellans (posats a galeres) i crearia alarma en la població.

En definitiva, no aportava cap novetat a l'ofensiva terrestre contra Catalunya, i el seu pla de caure per sorpresa contra les drassanes de Barcelona sembla inversemblant. D'aquestes propostes es podria deduir que Icart era un pèssim estratega, però en canvi demostrà ser viu, tenir mala idea i conèixer bé el geni català en advocar per hostigar la costa, obligant a mantenir allotjaments de cavalleria a la vora. Per acabar-ho d'adobar, no s'estava de proposar igualment el suborn dels diputats i la instrumentalització de les mitres catalanes per explotar l'arma propagandística prometenent el perdó general amb certes condicions.

19. ACA, *Consell d'Aragó*, llig. 290.

20. Copiat a l'apèndix.

21. Ramon de Çagarriga detestava els francesos des de que va morir el seu parent el comte Juan de Cervellón de resultes de la campanya de Leucata (1637), Bernardí i Daniel de Marimon, eren parents del governador de Catalunya Aleix de Marimon Jafer; Guerau de Guardiola i Ramon de Calders ocupaven alts càrrecs dins de l'administració reial (Mestre Racional i Regent de la Tresoreria, respectivament); Josep de Rocabertí, aspirava a una prometedora carrera militar, etc.

22. Però no hi ha dubte que ho era, puix que els revoltats el dia de Corpus van aconseguir impedir a canoades l'apropament de les galeres que pretenien embarcar el virrei fugitiu (Florensa i Soler, Núria; Güell, Manel. 'Pro Deo, pro regi, et pro patria...'). Aquí Icart possiblement pecava d'ingenü.

Si creia que l'informe li havia quedat brodat, ens agradaria saber què devia pensar quan s'adonà que el parell de frases, a tall de devoció incondicional, amb què s'acomiadava, l'involucrarien, segurament sense proposar-s'ho, d'una manera que, certament no podia agradar-li gaire. Acabava dient: *"Y si para esto, o, para lo que más fuere para el Real servicio de V.Mgd. pareciere ser de importancia mi persona, la ofrezco de nuevo a V.Mgd. con desseo de perder la vida en él"*, i a la Cort li prengueren la paraula. La Junta d'Execució va decidir enviar quatre d'aquells exiliats a Catalunya per tal que fomentessin la causa monàrquica i prepararessin el terreny de cara a la pacificació definitiva⁽²³⁾. Per a la banda de Tarragona hi enviaren Guerau de Guardiola i Tomàs Fontanet; per a la de Fraga, Josep de Toralla⁽²⁴⁾ i Cristòfol d'Icart.

La lectura que deduïm d'aquesta decisió és que Madrid considerava Icart un partidari lleial, però, per d'altra banda, desconfiava que detentés encara alguna influència positiva a la seva senyoria i voltants, ja que el més lògic hauria estat que fos enviat on tenia els seus feus. Icart no era, certament, un profeta a la seva terra.

* * *

No sabem res més de la trajectòria del nostre personatge ni de la seva ulterior intervenció a la guerra dels Segadors⁽²⁵⁾, nomès que va morir el 1653, que el succeïren en la senyoria el fill Joan, i després la filla Cecília; finalment, la senyoria passà a la família Reart, a través del nét d'una altra filla de Cristòfol d'Icart, anomenada Maria.

APÈNDIX:

Informe de Cristòfol d'Icart de Queralt sobre la manera de reduir Catalunya a les armes de Felip IV. Octubre de 1641.

[ACA, Consell d'Aragó, llig. 290]

"Señor / En execución de la orden de V[uestra] M[a]g[esta]d en que se sirve mandar forme un papel de los medios y dispusición que se me ofrece para introducir la negociación en Cathaluña (digo) que los cathalanes han estado siempre tan desconocidos de la clemencia que V.Mgd. ha mostrado con ellos procurando por tantos caminos que reconocieran su error concediéndoles perdón de los hechos, que los medios que parece podrían aprovechar juzgo fueran para

23. Archivo general de Simancas [=AGS], *Guerra y Marina*, llig. 1.373.

24. Toralla devia ser parent de Jacint Toralla, varvassor i governador de la Vall d'Aran per la Diputació, però filipista convençut, que s'exilià a mitjan 1642 i col·laborarà directament en la frustrada invasió de la Vall d'Aran l'abril de 1643. Vidal, Jordi. "La guerra dels Segadors a la Vall d'Aran (1640-1643). Revolta popular i conflicte polític". dins: *La Revolució catalana de 1640*. Barcelona: Crítica, 1991, 192-210, p. 199, 203, 204 i 206. Tots els quatre enviats havien redactat l'informe que Olivares els reclamà.

25. Potser quan anem investigant més enllà del període que fins ara hem treballat, apareguin dades i notícies que permetin conèixer la seva actuació els últims anys de la seva vida.

su mayor obstinación en todo, y assí lo que me parece es que las armas de V.Mgd. obren por tierra assí por la parte de Tarragona como por la de Balaguer, que juzgo más desprevénido q[ue] Lérida porqué con esto quedaría cortada, y las armas de V.Mgd. sin ningún estorvo para darse la mano con las de Tarragona y assí mismo para yrse acercando a Barcelona.

Por mar puede ser el desasosiego grande porqué inquietando las armadas de V.Mgd. toda la costa y con mayor cuydado en la de la ciudad de Barcelona, como es en Badalona y Matarón, les obligara el tener alojada la cavallería en la campaña que es donde tienen sus haziendas // los ciudadanos y que gobiernan aquello y sentiran más este castigo que toda la guerra, y estos alojamientos a las puertas de Barcelona es cierto causaran disgusto y desórdenes por ser gente inquieta y mal sofrida y se empieza a castigar la parte primera que tomó las armas contra las banderas de V.Mgd. y a vista de su virrey.

Tendría por combiniente librar los soldados de V.Mgd. que estan hechados al remo en las galeras que estan en el muelle de Barcelona entrando en él, que no le tengo por difícil, porqué causaría gran miedo a aquella ciudad y los pleveyos temerian que con la misma facilidad podrían entrar otros dias por sus casas sin podello prevenir.

Podría V.Mgd. siendo servido mandar de secreto reducir a los diputados a su servicio que no teniendo los empeños que los passados parece se puede prometer y que entiendo sería de fruto porqué con las ostilidades dichas, el mal trato de los franceses y con la falta de dinero con que se hallan tendrían mano para representar al pueblo su aprieto y daño para que más aprisa le conocieran y acudieran a los pies de V.Mgd. a pedir perdón de su culpa a que es fuerça vengan a parar.

Y para que no puedan ignorar que V.Mgd. les trata como a padre sería bien que assí en los exércitos como en Cathaluña por medios de los prelados se publicara el real ánimo de V.Mgd. en el perdón siendo con las condiciones que la ocasión pidiese.

Con lo dicho tengo por cierto ver a V.Mgd. aquellos vassallos reducidos a su obediencia y puestos a sus pies.

Y sí para esto, o, para lo que más fuere para el Real servicio de V.Mgd. pareciere ser de importancia mi persona, la ofrezco de nuevo a V.Mgd. con desseo de perder la vida en él. Esto es lo que se me ofreçe, V.Mgd. mandará lo que fuere servido

Don Chrystoval de Ycart y Queralt”.